

Prima instanță: Eduard Galușceac
Instanța de apel: Ana Panov, Maria Moraru, Anatolie Minciuna

3ra-835/15

Î N C H E I E R E

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecătorii – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Harghel către Casa Națională de Asigurări Sociale sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării indemnizației viagere, încasarea pensiei neplătite și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 mai 2014, potrivit căreia a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Harghel către Casa Națională de Asigurări Sociale sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării indemnizației viagere, încasarea pensiei neplătite și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 02 aprilie 2014, Andrei Harghel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casa Națională de Asigurări Sociale sec. Botanica mun. Chișinău, cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării indemnizației viagere, încasarea pensiei neplătite și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, prin Hotărîrea Parlamentului nr.3 din 14 februarie 2014, a fost eliberat din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă.

Potrivit prevederilor art. 4 din Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, salariul de funcție al judecătorului Curții Supreme de Justiție constituie cinci salarii medii pe economie , pentru judecătorii care are o vechime în muncă în funcția de judecător de peste 16 ani.

Vechimea în muncă a reclamantului în funcție de judecător constituie mai mult de 32 ani.

Cuantumul salariului mediu pe economie programat pentru anul 2014 constituie 4225 lei .

Astfel de la data de 01 ianuarie 2014, salariul de funcție al reclamantului constituia 80% din salariul de funcție, prevăzut în art. 4 din Legea nr. 328, adică $4225 \times 5 = 21125 - 20\% = 16900$ lei.

Conform art. 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, cu modificările ulterioare, judecătorul demisionat care are o vechime în funcția de judecător de la 30 la 35 de ani, beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 90% față de salariul plătit în funcția respectivă de judecător, ce constituie 15210 lei ($16900 \times 0,9$).

Astfel potrivit art. 32. din Legea nr. 544-XIII (în redacția din 01 ianuarie 2003, care e în vigoare până în prezent), avînd stagiul de judecător suficient, pînă la depunerea cererii reclamantul a primit pensie pentru vechimea în muncă în mărime de 6880 lei, ce constituie 80%, față de salariul său de funcție în mărime de 8600 lei.

Începînd cu 01 ianuarie 2014, salariul de funcție a reclamantului ca judecător al Curții Supreme de Justiție constituia 16 900 lei.

Mai indică reclamantul că, pensia lui începînd cu 01 ianuarie 2014 și pînă la 14 februarie 2014, trebuia recalculată reieșind din salariul de 16 900 lei, ce constituie 13520 lei ($16\ 900 \times 0,8$), însă CNAS sec. Botanica mun. Chișinău, nu a recalculat pensia pînă la demisionare și continuă să-i achite numai 6880 lei.

În scopul soluționării amiabile a acestei probleme, la 03 martie 2014, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale sec. Botanica mun. Chișinău cerere prealabilă în care a solicitat efectuarea recalculărilor necesare, însă a primit refuz, prin care i-a fost comunicat că în prezent nu există norme legale, care ar reglementa condițiile de recalculare a indemnizației lunare viagere a judecătorilor.

Consideră reclamantul că refuzul pîrîtului în recalcularea pensiei și indemnizației viagere lunare drept o aberație, întru cît contravine Legilor speciale.

Pînă în prezent, respectînd calea extrajudiciară în anul 2006 și 2013 a fost nevoit să se adreseze către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu cereri analogice privind recalcularea pensiei ținîndu-se cont de indexare salariului judecătorului în exercițiu, însă de fiecare dată a primit refuz, fiind nevoit de a dobîndi dreptul său legitim prin instanțele de judecată, prin ce a fost lipsit de dreptul fundamental la recompensă socială cuvenită pe mai multe luni, la dreptul său patrimonial, iar prin asta i-a fost cauzat prejudiciu moral (disconfort fizic și psihic) pe care îl apreciază minimal cu echivalentul bănesc de 20 000 lei, pe care reclamantul pretinde să-l primească în vederea reparației lui, cauzat de demnitarii responsabili de la Casa Națională de Asigurări Sociale (în baza art. 1422 Cod Civil).

Reclamantul solicită a declara ilegal refuzul pîrîtului nr. 229/751 din 25 martie 2014, privind recalcularea indemnizației lunare viagere, a încasa în beneficiul reclamantului din contul pîrîtului Casa Națională de Asigurări Sociale diferența pensiei neplătite pentru perioada 01 ianuarie 2014 pînă la 14 februarie 2014 în mărime de 9960 lei(13350 lei (se cuvine) minus 6880 lei (primiți ca pensie)= 6640 lei, plus jumătate din această sumă pe jumătate din luna februarie 2014(pînă la demisionare), și de a obliga pîrîtul de a efectua recalculări începînd cu 14 februarie 2014 a indemnizației lunare viagere în mărime de 15210 lei, a încasa din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei.

Reclamantul a depus cerere suplimentară la cererea de chemare din 02.04.2014,nr. 5.6A1903, prin care a solicitat anularea actului administrativ a Casei Naționale de Asigurări Sociale sec. Botanica mun. Chișinău, prin care i-a fost refuzată efectuarea recalculării pensiei și indemnizației viagere lunare; obligarea pîrîtului să înlăture încălcările dreptului său recunoscut prin lege de către pîrît; adjudecarea în contul pîrîtului a despăgubirii materiale și repararea prejudiciului moral cauzat în echivalent bănesc.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, din 15 mai 2014 acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulată decizia nr. 229/751 din 25 martie 2014 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Botanica privind refuzul în recalcularea indemnizației lunare viagere reclamantului; s-a încasat din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului Andrei Harghel diferența pensiei neplătite pentru perioada de 01 ianuarie 2014 pînă la 14 februarie în mărime de 9960 lei (nouă mii nouă sute șaiszeci)lei; s-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Botanica, să recalculeze indemnizația lunară viageră lui Andrei Harghel în mărime de 90% din salariul mediu lunar plătit judecătorului Curții Supreme de Justiție în exercițiu operată prin Legea privind salarizarea judecătorilor nr. 328 din 23 decembrie 2013, începînd cu 14 februarie 2014. Iar pretenția reclamantului Andrei Harghel în partea ce ține de încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale sec. Botanica a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, a fost respinsă(f.d.64, 70-72).

La data de 02.06.2014 de către pîrîtul Casa Teritorială de Asigurări Sociale a RM, a fost depusă cerere de apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe în partea în care au fost admise pretențiile intimatului(f.d.67-68).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01.09.2014, apelantului i sa stabilit termen pentru înlăturarea neajunsurilor pentru prezentarea cererii de apel în formă desfășurată(f.d.76).

La data de 15.10.2014, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost restituită fără examinare cererea de apel depusă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale cu sediul în mun. Chișinău, str. Gh. Tudor 3,asupra hotărîrii Judecătoriei

Botanica mun. Chișinău din data de 15.05.2014 emisă în urma examinării acțiunii înaintate de Andrei Harghel către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Botanica, mun. Chișinău, privind contestarea actului administrativ, obligarea recalculării indemnizației viagere, încasarea diferenței pensiei neplătite și repararea prejudiciului moral, din motivul neprezentării cererii de apel motivate(f.d.81-83).

În data de 24.11.2014, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15.10.2014, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel(f.d.87-88).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 februarie 2015, a fost admis recursul declarat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale, casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2014, cu restituirea pricinii în aceeași instanță pentru judecarea apelului (f.d. 104-107).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu menținerea hotărârii judecătorești Botanica din 15 mai 2014, potrivit cărei a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Harghel către Casa Națională de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ referitor la recalcularea indemnizației viagere cu încasarea diferenței pensiei neplătite și repararea prejudiciului moral(f.d.119-123).

La 23 aprilie 2015, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2015 și parțial a hotărârii Judecătorești Botanica din 15 mai 2014 în partea în care au fost admise pretențiile intimatului (f.d.126-128).

În motivarea cererii de recurs, recurentul Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că la emiterea deciziei instanța de apel n-a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplicat eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Aliniatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3)

constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel sau instanța de fond, respectiv nu constituie temei de casare a actelor recurate.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991*), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale a RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas